

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економічної теорії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПП 1.9. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА»**

напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»

*Інститут, факультет, відділення Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, факультет – Менеджменту,
денне відділення*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»** (для студентів 2 курсу денної форми навчання напрямку *6.030601 «Менеджмент»*), 2013. – 11 с.

Розробник: к.е.н., доц. М. С. Наумов

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії.

Протокол № 9 від 6 квітня 2013 року.

Завідувач кафедри економічної теорії д.е.н., проф. В. П. Решетило

Схвалено науково-методичною радою факультету Менеджменту.

Протокол № 8 від 26 квітня 2013 року.

Голова д.е.н., проф. І. М. Писаревський

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 0306 «Менеджмент і адміністрування» Напрямок підготовки: 6.030601 «Менеджмент»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальності (професійні спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахунково-графічна робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		4-й	-
Тижневих годин: - аудиторних – 3; - самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	-
		Практичні, семінарські	
		32 год.	-
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		20 год.	
Вид контролю:			
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 44% до 56%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є:

- розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм ЗЕД підприємства;
- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання угод;
- проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

Результатом вивчення дисципліни є формування у студентів цілісної уяви про процеси у сфері ЗЕД; оволодіння культурою сучасного економічного мислення, методологічними підходами щодо аналізу та оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності; формування у студентів умінь і практичних навичок використання набутих знань у практиці здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств щодо застосовування емпіричних та статистичних даних, інформаційної бази даних для аналізу стану світового економічного середовища з метою вибору стратегії виходу на зовнішні ринки; оволодіння методиками проведення аналізу щодо вибору найоптимальніших для підприємств умов співпраці з іноземним контрагентом; формування комплексного підходу до розуміння механізму проходження вантажів через митний кордон України; формування укладання зовнішньоекономічного контракту згідно з діючою нормативно-правовою базою.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Теоретичні основи ЗЕД

- 1.1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки
- 1.2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні
- 1.3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
- 1.4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
- 1.5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності
- 1.6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

ЗМ 2. Особливості ЗЕД підприємства

- 2.1. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
- 2.2. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності
- 2.3. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки
- 2.4. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства
- 2.5. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку
- 2.6. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності

- 2.7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів
 2.8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства
 2.9. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування
 2.10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності
 2.11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср.		л	п	лаб	інд	ср.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Модуль: ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА</i>												
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)</i>												
1.1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1.2 Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1.3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1.4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1.5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
1.6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	1	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	36	6	12	-	-	18	-	-	-	-	-	-
<i>Змістовий модуль 2. Особливості ЗЕД підприємства</i>												
2.1. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2.2. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.3. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.4. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.5. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.6. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	5	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2.9. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	5	-	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-
2.10. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	3	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
2.11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	4	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	52	10	20	-	-	22	-	-	-	-	-	-
Усього годин	88	16	32	-	-	40	-	-	-	-	-	-
ІНДЗ (розрахунково-графічна робота)	20	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Усього годин	108	16	32	-	-	60	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2
2.	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
3.	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
4.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2
5.	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2
6.	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2
7.	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
8.	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності і	2
9.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	2
10.	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	2
11.	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	2
12.	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2
13.	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	2
14.	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2
15.	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	1
16.	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	1
17.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	2
Разом		32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	3
2.	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні	3
3.	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	3
4.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3
5.	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності	3
6.	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	3
7.	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2
8.	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності і	2
9.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки	2
10.	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	2
11.	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	2
12.	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності	2
13.	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	2
14.	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2
15.	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	4
16.	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	1
17.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	1
18.	Робота над розрахунково-графічною роботою	20
Разом		60

7. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічна робота (за варіантами)

8. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні самостійній роботі з навчальною літературою.

Вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, а також на знаннях і уміннях, отриманих студентами в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль проводиться методом виконання студентами письмових модульних контрольних робіт.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

9. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожну тему та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.
2. Виконання розрахунково-графічної роботи.
3. Залік, що проводиться письмово.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточне тестування та самостійна робота																	Підсумковий контроль (залік)	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2										РГР			
T.1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.1.5	T.1.6	T.2.1	T.2.2	T.2.3	T.2.4	T.2.5	T.2.6	T.2.7	T.2.8	T.2.9	T.2.10				T.2.11
3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	20	40	100

T 1.1, T 1.2 ... T 2.11 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
1	2	3	4
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

1	2	3	4
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Базова

1. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник – К.: Знання, 2006. – 462 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник. За ред. І.І. Дахна. – К.: Центр навч. літ-ри, 2006. – 360 с.
3. Прокушев Е.Ф. Внешнеэкономическая деятельность: Уч. пособие. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К^о”, 2004. – 307 с.
4. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2007. – 948 с.

Допоміжна

1. Митний кодекс України. - К., 2002.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991// Вісник Верховної Ради України. – 1991. - № 29.
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 // Галицькі контракти. – 1996. - № 20.
4. Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994. – К., 1994.
5. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 384 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / Багрова І.В., Редіна Н.І., Власюк В.Є., Гетьман О.О.; За ред. проф. І.В. Багрової. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 580 с.
7. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007. – 223 с.
8. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник / За ред. О.А. Кириченка. – К.: Знання, 2005. – 493 с.
9. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
10. Трусів О., Рудяк Ю., Голубенко В. Довідник ЗЕДівця. – Харків: Фактор, 2008. - 656 с.
11. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / За ред. проф. А.І. Кредісова. – К.: ВІРА-Р, 2006. – 448 с

12. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>
3. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>
6. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>
8. Світовий банк: <http://www.worldbank.org.ru>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

*(для студентів 2 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки
6.030601 «Менеджмент»)*

Розробник: **НАУМОВ Максим Сергійович**

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 208 б

Підп. до друку 29.05.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9378

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.